

ARA DÖNEM
**HANEFÎ-MÂTURÎDÎ
DÜŞÜNÇESİNDE
İMÂMET VE HİLÂFET**

(Hicri 6-7. Asırlar)

RIDVAN ÖZDİNÇ

İLÂHIYAT

dünbugün
yarın

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendikleriyle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendikleriyle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2024, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 403
İlahiyat: 30

ISBN 978-625-6063-64-8
Sertifika No: 52315

Baskı Tarihi: İstanbul, 2024

Yazar: Rıdvan Özdiç

Editör: Muzaffer Kılıç

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Kapak/Mizanpaj:
DBY Ajans

Baskı/Cilt:
Meteksan Matbaacılık ve Teknik Sanayi Tic. A.Ş.
(Sertifika No: 46519)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Özdiç, Rıdvan

Ara Dönem Hanefî-Mâturîdî Düşüncesinde İmâmet ve Hilâfet (Hicri 6-7.

Asırlar)

/ Yazar: Rıdvan Özdiç (Doç. Dr.) ___ Editör: Muzaffer Kılıç (Doç. Dr.)

İstanbul: DBY Yayınları, 2024.

178 s. ; 13,5 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 403)

ISBN 978-625-6063-64-8

1- İlahiyat 2- İslâm 3- Mezhepler 4- Hanefî 5- Mâturîdî

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr
Tel.: +90 212 526 98 06

İçindekiler

Ön Söz.....	9
Giriş: Ara Dönem Temsilcileri ve İmâmet/Hilâfet.....	13
1. Ara Dönem: Hanefî-Mâturîdî Gelenekte Değişim ve Dönüşüm	13
2. Ara Dönem Temsilcilerinin Akaid ve Kelâma Dair Telifleri ve İmâmet-Hilâfet.....	16
Ebü'l-Müeyyed en-Nesefî	17
Ebü İshak Saffâr.....	18
Lâmişî	19
Ömer en-Nesefî.....	20
Üsmendî	20
İmamzâde Çarğî.....	21
Ûşî	22
Sâbûnî	23
Kâsânî	24
Türpüşî.....	24
Habbâzî.....	25

Ubeydullah Semerkandî	26
Şemseddin Semerkandî.....	27
Ebü'l-Berekât en-Neseîî	30
Siğnâkî	31
3. İmâmet Meselesi <i>İtikadî</i> Bir Mesele midir?	32

Birinci Bölüm **BİR HALİFE GEREKLİ MİDİR?**

1. Atabeylikler Devrinde Hilâfet	40
2. Moğol İstilasası Sonrası Hilâfet	47

İkinci Bölüm **HALİFE SEÇİMİ**

1. Halife Seçimi Nasıl Olacak?	65
2. Halife Kim Olmalıydı?.....	75
2.1. Hz. Ebubekir.....	76
2.1.1. Hz. Ebubekir Hakkında İcmâ Vardır.....	76
2.1.2. Kur'an'dan Deliller Vardır	79
2.1.3. Namaz İmamlığı	82
2.1.4. Hz. Ali ve Abbas'ın Biati.....	83
2.1.5. Hilâfet 30 Senedir.....	87
2.1.6. Hz. Ebubekir En Faziletlidir.....	89
2.2. Hz. Ali.....	92
2.1.1. Küfürden Korunmuş (Masûn) Biridir.....	92
2.1.2. Kur'an'dan Delil Vardır.....	94
2.1.3. Musa-Harun Hadisi	94
2.1.4. Mevlâ Hadisi	95
3. Halifeyi Kim Seçecek?.....	97

Üçüncü Bölüm

HALİFE'DE BULUNMASI GEREKEN ŞARTLAR

1. Beden ve Akıl Sıhhati.....	102
2. İlim ve İctihad.....	105
2.1. Takvâ.....	108
3. Siyaset ve İdare.....	109
4. Adalet ve Şer'ilik.....	111
5. Nesep: <i>Kureyşilik</i>	113
6. Efdal ve Mefdûl.....	119
7. <i>İsmet</i> : Mâsum Olması.....	125
8. <i>Gaybet</i> : İmam Zâhir Olmalıdır, Gizli ve Beklenen Olmamalıdır. 131	

Dördüncü Bölüm

HİLAFETLE İLGİLİ DURUMLAR

1. Birden Fazla Halife/İmam Olur mu?	137
2. Görevi Başındaki Halife: <i>İtaat, Meşruiyet, Azil ve Hurûc</i>	142
3. Tarihi Tecrübenin Meşruiyeti	148
3.1. Efdaliyet Tartışmaları: Hulefâ-yı Râşidîn'in Sıralaması.....	153
3.2. Ashab-ı Kirâm: Dinin Kaynağı.....	161

Sonuç	169
--------------------	-----

Kaynaklar	175
------------------------	-----

Ön Söz

Mütekaddimûn-müteahhirûn ayrımı İslâm düşüncesinin geneli itibarıyla önemli bir değişimin kerteriz noktası olarak kabul edilir. Sadece belli bir ilim dalıyla sınırlı kalmayan bu değişim ve dönüşüm farklı disiplinleri de farklı düzeylerde etkilemiştir. Bizim alanımızla ilgili olarak söylersek Gazzâlî'nin hem yöntem hem tasnif olarak değiştiği ilim anlayışı ve ilim tarzı yeni veçhesine kavuşmak için birkaç asır beklenmesi gerekmiştir. Gazzâlî'nin ortaya koyduğu yöntemin benimsenip kelâm ilmine uygulanması Fahreddin Râzî ve Beyzâvî gibi isimleri beklemek durumunda kalmıştır. Bu ara dönem aynı zamanda farklı arayışlar dönemidir. Bu denemeler ve deneyimler neticesinde kelâm yapma tarzında, kelâmın konularında ve telif biçiminde birçok köklü değişiklik meydana gelmiş ve bu dönem artık müteahhirûn devri olmuştur.

Kelâm ilmi bir bütün olarak kabul edilmekle beraber Mu'tezile'nin tarih sahnesinde silinip kısmen Şîî fırkaların farklı fraksiyonları arasında eriyip gitmesinden sonra Sünnî kelâm hakimiyeti başlamış ve merkez coğrafyadaki Eş'arîlikle birlikte Mâveraünnehir bölgesinden doğup Horasan, Mısır ve Anadolu'ya uzanan ve çoğunlukla tarihteki kaza ve kaderin eşlik ettiği hadiseler mucibince istikamet bulan Mâturîdîlik başat aktör haline gelmiştir. Merkez coğrafyada Gazzâlî

eliyle başlayan değişim ve dönüşümün takipçileri olan Eş'arî gelenek bu tecrübeyi kendi zaviyesinden benimseyip üretirken Mâturîdîliğin aynı şekilde hareket ettiğini söylemek zordur.

Hanefilik içinden yükselen ve hangi tarihte ayrıştığı henüz netleşmemiş bu mezhebin de kendine mahsus kırılmaları vardır. Bunü tarihlendirmek gerekirse Gazzâlî tarzı bir etkileşimi Ebü'l-Muîn en-Nesefî'ye, Fahreddin Râzî tarzı bir dönüşümü ise Sadruşşerâ'ya nispet etmek mümkün gözükmemektedir. Mütেকaddimûn devri Sünnî kelâmında imâmet/hilâfet meselesiyle alakalı yapmış olduğumuz çalışmamızın bir devamı olarak problemin müteahhirûn devri Sünnî kelâmındaki seyrini incelemeyi arzu etmiştik. Problemin müteahhirûn devrinde aldığı şekil ve işleniş tarzı üzerinde çalışırken bu ara dönemi farklı bir bölüm olarak ele almayı planlamıştık. Fakat bu ara dönemin belirginleşmesi ve mütেকaddimûn devrine mahsus hususiyetler barındırması hasebiyle müstakil bir çalışmaya dönüştü.

Mütেকaddimûn devrine mahsus hususiyetler barındırması ve merkezî coğrafyada hâkim kelâm anlayışından farklılıklarının olup olmadığının yoklanması adına ilk çalışmamızda geliştirdiğimiz formata benzer bir tasnif ve telif tarzı benimsedik. Özellikle her meselede, o dönemde yaşamış ve akaid-kelâm kitabı kaleme almış ulemânın yaklaşımlarına yer verdik. Bu telif tarzı, ulemânın meseleye bakışını ve ilgi duyduğu mevzuların belirginleştirilmesini sağlamasının yanında gerek aralarında gerek farklı dönemlerdeki etkileşimlerini vermesi açısından da elzem göründü. Bu devam çalışması, konuyla alakalı devam edecek diğer çalışmalara da fikrî temel sağlama ve mukayese imkânlarını sunma ümidi taşımaktadır.

Müellifler seçilirken akaid-kelâm metinleri dikkate alındı. Çalışmanın ana kaygısı itikat-siyaset ilişkileri üzerine kurulu olduğu için bu metinlerin dışına çıkılmamaya gayret edildi. Çalışmada imâmet ve hilâfet ile ilgili kelimelerin kullanımında genelde müelliflerin tercihinine sadık kalındı. Bazı metinlerde de rastladığımız şekilde ikili kullanımın tercih edildiği veya belirli bir tercihin öne çıkarıldığı

durumlar, ele alınan meselenin tabiatına uygunluk gözetilerek seçildi. Son dönemlerde bölge ve devirde vücut bulmuş eserlere dair ciddi bir ilgi ve akademik çalışma görülmektedir. Bu çabanın neticesinde ortaya çıkmış ve hazırlanmış metinler kullanılmaya gayret edildi. Metin ve isimler referans gösterilirken karışıklığa sebebiyet vermeyeceği düşünülen Türkçe telaffuza en uygun ve en sade hali tercih edildi.

Şerefü'l-mekân bi'l-mekân fehvasınca bu metnin kisve-i tab'a bürünmesi hususunda destek ve emeğini gördüğüm kıymetli dostlara şükranlarımı arz ederim. Hususen İsa Akpınar, Ömer Özdiç, Turgay Şafak, Ahmet Özdiç, Yusuf Ünal ve Muzaffer Kılıç Beyefendileri burada zikretmek isterim.

“Bahs u beyân mütেকellimin ne olduğunu bildirir” diyerek bu kadarıyla iktifâ edelim.

Rıdvan Özdiç
Çamlıca, 2024

Kaynaklar

- Abdülkâhir Bağdâdî, *Usûlü'd-dîn*, Beyrut: Dâru'l-Âfâkı'l-Cedide, 1981.
- Akdeniz, Damra *Ebü'l-Müeyyed en-Nesefî'nin er-Râ'îyye adlı Akâid Manzûmesinin Şerhi: Tahkik ve Değerlendirme*, İHÜ Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, 2023.
- Bedir, Murteza, "Nesefî, Ebü'l-Berekât", *DİA*, 32/567.
- Cürcânî, Seyyid Şerîf, *Şerhu'l-Mevâkıf*, Kostantiniye: Dâru't-tibâati'l-âmire, 1239.
- Cüveynî, İmâmü'l-Haremeyn, *el-İrşâd ila kavâti'il-edilleti fi usûli'l-i'tikâd*, thk. Muhammed Yusuf Musa, Kahire: Mektebetü'l-Hanci, 1950.
- Ebü İshak Saffâr, *Risâle fi'l-keâm*, [Rasim Çelidze, *Ebü İshak İbrahim es-Saffâr: Hayatı, Görüşleri ve "Risâle fi'l-Kelâm" Adlı Eseri* (inceleme-tahkik), Bursa: Uludağ Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, YL Tezi, 2007] içinde.
- _____, *Telhîsü'l-edille li-kavâ'idi't-tevhîd*, thk: Ancelika Berudarşin, Beyrut: el-Ma'hedü'l-Almanî li'l-Ebhâsi's-Şarkıyye, 2011.
- _____, *Usûlü'l-akaid*, İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Cârullah, 438, 100b-108b; Aynı eser, *Risâle fi'l-îmân* olarak kaydedilmiştir. Süleymaniye Kütüphanesi, Hamîdiye, 388, 143b-150a.
- Ebü Seleme, *Cümelü usûli'd-dîn*, [Ahmet Saim Kılavuz, *Ebü Seleme es-Semerkandî ve Akaid Risalesi*, İstanbul: Emek Matbaacılık, 1989] içinde.
- Ebü Şekur Sâlimî, *et-Temhîd fi beyâni't-tevhîd*, thk. Ömür Türkmen, Ankara: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), Beyrut: Daru İbn Hazm, 2017.

- Ebü'l-Berekat en-Nesefî, Hafızüddin Abdullah b. Ahmed b. Mahmûd, *el-'Umde fi'l-akâid*, hakkakahu ve allekahu Temel Yeşilyurt, Malatya: Kubbealtı Yayıncılık, 2000.
- _____, *Şerhü'l-umde fi akideti Ehli's-Sünne ve'l-Cemâa: el-İ'timâd fi'l-i'tikâd*, hakkakahu ve alleka aleyh Nâdir b. Muhammed Ebü Ömer, Beyrut-Dımaşk: Mektebetü Dâri'l-Fecr, 2020/1442.
- Ebü'l-Muîn en-Nesefî, *Tabıratü'l-edille fi usûli'd-dîn*, thk. Hüseyin Atay, Şaban Ali Düzgün, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2003.
- _____, *et-Temhîd li-kavâ'id-i'tevhîd*, thk. Ali Târik Ziyat Yılmâz, İstanbul: Vakfî'd-Diyaneti't-Türkiyye ; Merkezü'l-Buhusü'l-İslamiyye (İSAM), 2021.
- Ebü'l-Müeyyed en-Nesefî, *el-Kasîdetü'r-Râ'iyye*, İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Kılıç Ali Paşa, 1027, 104b-107a.
- Gazzâlî, Ebü Hamid, *el-İktisad fi'l-İ'tikâd*, Tahkik: Abdullah Muahmmmed el-Halîlî, Dâru'l-Kutubi'l-İlmiyye, Beyrut, 1424/2004.
- Habbâzî, Celaledin Ömer b. Muhammed Ömer, *Kitâbu'l-hâdî fi usûli'd-dîn*, thk. Adil Bebek, [Adil Bebek, Habbâzî Kelâmî Görüşleri ve *el-Hâdî* Adlı Eseri, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı (İFAV), 2006 içinde]
- Halimî, Ebü Abdillâh Hüseyin b. Hasen, *el-Minhac fi şuabi'l-ıman*, thk. Hilmi Muhammed Fûde, Beyrut: Dârü'l-Fikr, 1979/1399.
- Hatiboğlu, Mehmed Said, *İslam'da İlk Siyasi Kavmiyetçilik: Hilâfetin Kureyşliliği*, Ankara: Kitabiyat, 2005.
- İbn Haldun, *Mukaddîme: Osmanlı Tercümesi*, mütercim Ahmet Cevdet Paşa, hazırlayanlar Y. Yıldırım vd. İstanbul: Klasik Yayınları, 2008.
- İmamzâde Çarğî, Muhammed b. Ebü Bekir, *Ukûdü'l-akâid fi fîmîni'l-fevâid*, Süleymaniye Kütüphanesi, Fatih, 3133.
- _____, *Ukûdu'l-akâid fi fîmîni'l-fevâid*, thk. M. Osman Doğan, Amman: Darü'l-Feth, 2018/1439.
- İşler, Necati. "Sultan II. Bâyezîd Dönemine Ait Manzum Bir Akâidnâme: Nazm-ı Cevâhir". *Osmanlı Medeniyeti Araştırmaları Dergisi*, sy. 21 (Haziran 2024): 313-55.
- Karadağ, Çağfer, "Semerkand Haneftî Kelâm Okulu Mâtürîdîlik -Oluşum Zeminini Ve Gelişim Süreci -". *Usul İslam Araştırmaları*, 6/6 (Aralık 2006), 57-100.
- Kâsânî, Alâüddin Ebi Bekr b. Mes'ud b. Ahmed, *el-Mu'temed mine'l-mu'tekad*, thk. Ekrem Muhammed İsmâil, Amman: Dârü'n-Nürî'l-Mübîn, 2021.
- Kazvîni, Zekeriyâ b. Muhammed b. Mahmûd, *Müfîdü'l-'ulûm ve mübîdü'l-hümûm*, Sayda: el-Mektebetü'l-Asriyye, 1998/1418.

- Kutluer, İlhan, "Semerkandî, Muhammed b. Eşref", *DİA*, 36/475.
- Lâmişî, Ebü's-Senâ Mahmûd b. Zeyd, *et-Temhîd li-kavâidi't-tevhîd*, thk. Abdülmecid Türkî, Beyrut: Dârü'l-Garbi'l-İslâmî, 1995.
- Okşar, Y. Yürük, İ. "Giriş", Şemsüddin Muhammed b. Eşref es-Semerkandî, *İlmü'l-âfâk ve'l-enfüs*, İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı, 2020.
- Ömer Ergül, "Şemsüddin Es-Semerkandî'nin Risâle Fi Mezhebi Ehli's-sünne ve'l-cemâa İsimli Akâid Metninin Tahkik, Tahlil ve Tercümesi". *Tahkik İslami İlimler Araştırma ve Neşir Dergisi* 11 (Temmuz 2023), 1-171.
- Ömer Nesefî, *Metn-i Akaid*, [Haşîye-i Kesteli ala Şerhi'l-Akaid, Dersaadet: Dârü't-Tibâati'l-Âmire, 1306] içinde 105-108.
- Özdiñç, Rıdvan, *İtikat ve Siyaset: Sünnî Kelâmında İmamet-Hilâfet Meselesi*, İstanbul: Dergâh Yayınları, 2018.
- Sâbûnî, Nüreddin Ahmed b. Mahmûd b. Ebi Bekr, *el-Bidâye fi usûli'd-dîn*, hz. Bekir Topaloğlu, Ankara: Diyanet İşleri Başkanlığı, 2000.
- _____, *el-Kifâye fi'l-hidâye*, thk: Muhammed Aruçi, Beyrut: Daru İbn Hazm; İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslam Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2014/1435.
- Siğnâkî, Hüsameddin Hüseyin, *et-Tesdîd fi şerhi't-Temhîd*, tahkik: Ali Tarık Ziyat Yılmaz, İstanbul: Merkezü'l-Buhusü'l-İslamiyye (İSAM), 2020.
- Sinanoğlu, Mustafa, "Semerkandî, Ubeydullah b. Muhammed", *DİA*, 36/480.
- Şemseddin Semerkandî, *Akâid*, İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Hasan Hüsnü Paşa, 1129, 55b-66b.
- _____, *el-Envâru'l-İlâhiyye*, [Muamer Kakhia, *Şemsüddin es-Semerkandî'nin el-Envâru'l-İlâhiyye Adlı Eserinin Tahkik, Tercüme ve Değerlendirmesi*, Adana: Çukurova Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, YL Tezi, 2019] içinde.
- _____, *el-Maârifü'l-Şerhi's-Şahâif*, thk. M. Abdullah İsmail, N. M. En-Nazîr 'İyâd, Kâhire: el-Mektebetü'i-Ezheriyyetü li't-türâs, 1437/2015.
- _____, *el-Mu'tekadât*, [Fatih Köksal, *Şemsüddin es-Semerkandî ve el-Mu'tekadât Adlı Eseri: Tahkik ve Tahlili*, Çanakkale: Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, Lisansüstü Eğitim Enstitüsü, YL Tezi, 2023] içinde.
- _____, *es-Sahâifü'l-ilâhiyye*, thk. Ahmed Abdurrahman Şerif, Kuveyt: Mektebetü'l-Felah, 1985.
- _____, *el-Mu'tekad - İslamın İnanç İlkeleri*, thk. İsmail Şik İsmail Yürük, Ankara: Araştırma Yayınları, 2011.
- Şık, İsmail, *Mahmud b. Zeyd el-Lâmişî'nin Kelâm Anlayışı*. Ankara: Ankara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Doktora Tezi, 2009.

- Teftâzânî, Sa'deddin Mesud b. Ömer b. Abdullah *Kelâm İlmi ve İslam Akaidi: Şerhi'l-akâid*, haz. Süleyman Uludağ, İstanbul: Dergâh Yayınları, 1982.
- Türbîştî, *el-Mu'temed fi'l-mu'tekad*, İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Fatih, 3147.
- _____, *Mu'temed fi'l-mu'tekad ma'rûf Türpüştî*, Madras: Matbaa-ı Mazharu'l Acayib, 1286/1869.
- _____, *el-Mu'temed fi'l-mu'tekad: Türpüştî Risâlesi*, haz. Süleyman Kuku, İstanbul: Damra Yayınları, ty.
- Ubeydullah Semerkandî, *Akâid*, İstanbul: Süleymaniye Kütüphanesi, Carullah, 1248.
- _____, *el-Akîdetü'r-Rükniyye fi şerhi la ilahe illallah Muhammediin Resulillah*, thk. dirase Mustafa Sinanoğlu, İstanbul: Türkiye Diyanet Vakfı İslâm Araştırmaları Merkezi (İSAM), 2008/1429.
- Üşî, Siraceddin Ali b. Osman, *Manzûme-i Bed'i'l-emâlî*, 13-16. [Ebü'l-Hasan Siraceddin Ali b. Osman Fergani Üşî, *Emâlî Şerhi*, haz. Bekir Topaloğlu, İstanbul: Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı (İFAV), 2008] içinde.
- Üsmendî, Alâüddin Muhammed b. Abdilhâmîd es-Semerkandî, *Lübâbü'l-keîâm: Kitabu tashîhi'l-i tikâd fi usûli'd-dîn*, thk M.Sait Özervarlı, Ankara: Vakfû'd-Diyaneti't-Türkiyye, 2019/1440.

ARA DÖNEM HANEÎ-MÂTURÎDÎ DÜŞÜNÇESİNDE İMÂMET VE HİLÂFET

Mâturîdilîğin, İslâm düşüncesi içerisinde kendine mahsus seyrine baktığımızda Ebü'l-Muin en-Nesefî ile Sadrüşşeria arasında geçen zamanı "ara dönem" olarak isimlendirmek mümkündür. Bu dönem; mütekaddimün devri kelâmına mahsus hususiyetler taşımakla beraber tam olarak müteahhirün devri kelâmı özelliklerini göstermediği için ara dönem olarak ele alınmıştır. Genelde İslâm siyaset düşüncesi, özeldede imâmet/hilâfet bahisleri için bu dönemin kendine özgü tarafları vardır. Hem atabeylikler devrinde hem de Moğollar sonrasında hilâfet ve imâmet etrafında siyasi, içtimai ve dini meselelerin yeniden ele alındığına şahit oluyoruz.

Devrin hususiyetlerinin nizam fikrini imamet/hilafet teorisinin merkezi unsuru haline getirdiğini söylemekte beis yoktur. Moğollar öncesi yaşanan bölünmüşlük ve Moğollarla beraber gelen uzun süreli istikrarsızlık bu tutumu pekiştirmiştir. Bu kargaşanın beraberinde getirdiği bir diğer husus; Sünnî olmayan unsurların geniş propaganda alanı ve imkânı bulmuş olmalarıdır. Bu sebeple itikadî karakteri ön planda bir imamet/hilafet müdafaası yapılmıştır. Bu bağlamda ortaya konan perspektif, Osmanlı'ya ve günümüze uzanan bir siyaset anlayışına vücut vermiştir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-6063-64-8

9 786256 063648